

Hantering av avvikelser - Nyckelhålet

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

Den som använder Nyckelhålmärkningen har ett ansvar att följa reglerna. Myndigheten ska kontrollera att reglerna följs. Om en företagare bryter mot Nyckelhålsreglerna i sin märkning ska det bedömas på samma sätt som andra överträdelse av livsmedelslagstiftningen.

Hantering av avvikelser

Avvikelse mot Nyckelhålsföreskrifterna kan omfatta:

- Vilseledande eller felaktig märkning och marknadsföring.
- Användning av symbolen på livsmedelsgrupper som inte omfattas av reglerna eller placering av en produkt i fel livsmedelsgrupp.
- Felaktig grafisk utformning av symbolen (se designmanualen Nyckelhålet).
- Innehåll av sötningsmedel i en Nyckelhålmärkt produkt.
- Innehåll av ingredienser med sötande egenskaper som är nya livsmedel (novel foods).
- Innehåll av växtsteroler, växtsterolestrar, växtstanoler och växtstanolestrar som en ingrediens.
- Innehåll av mer än 2 g industriellt framställda transfetter per 100 g olja eller fett som använts i produkter.
- Att en Nyckelhålmärkt produkt inte uppfyller kriterierna eller villkoren för aktuell livsmedelsgrupp, till exempel:
 - för högt innehåll av fett, mättat fett, sockerarter, salt och/eller tillsatta sockerarter i relation till de villkor som gäller för respektive livsmedelsgrupp
 - för lågt innehåll av fullkorn
 - inräkning av råvaror som innehåller fullkorn men som inte är spannmål, till exempel amarant, quinoa
 - för lågt innehåll av fiber

Om livsmedel märks i strid mot gällande bestämmelser, till exempel LIVSFS 2005:9, får kontrollmyndigheten meddela de förelägganden eller förbud som behövs för att bestämmelserna ska efterlevas vilket framgår av 22 § livsmedelslagen (2006:804). Det innebär att kontrollmyndigheten kan förbjuda försäljning av ett felmärkt livsmedel.

Myndigheten får också förelägga någon att rätta till en brist i märkningen. Förelägganden och förbud kan förenas med vite. Enligt 13 § livsmedelslagen (2006:804) ska kontrollmyndigheten verka för att överträdelse av föreskrifterna beivras. Med det menas att myndigheten ska anmäla sådana överträdelse till polis eller åklagare. Den som bryter mot föreskrifter inom livsmedelsområdet kan dömas till böter, enligt straffbestämmelser i 29 § livsmedelslagen.

Åtgärder vid bristande efterlevnad

Designmanual för Nyckelhålet - svenska

Senast uppdaterad 31 augusti 2022 Ansvarig grupp SV_FMS